

הראייה קוק זצ"ל ♦ אורות (עמ' לה-לו)

יח

כתי-המדמה זה הוכרח להיות נדחה ונלקה קצת על ידי שפעת רוח הדעת העליון של רוח הקודש הנשגב שבמקור ישראל, שהוכרח להקדים ולבא לעולם מפני שלא יוכל העולם להתקים עד אלף דור בלא אור תורה, שהיא אוצר כל הדעת. מכל-מקום יסודו היסודי נשאר בישראל, והקורטוב והפנימי שלו הוא באמת יסוד כל היופי, ומתגלה על ידי חזיון הנבואה, שאור הקודש מתלבש בתוכו, וביד הנביאים אדמה; ובכל זאת מונח גם בנבואה יסוד הצמצום של האספקלריא שאינה מצוחצחת, ומפני זה קרובים אומות-העולם לקלוט קצת מן הארת הנבואה ורחוקות הן מן אור התורה. אבל ליסוד בסוסה הגשמי של האומה, ההתקשרות הארצית עם ארץ-ישראל והתרתקות האומה אל עצמותה וצמצום כחה שלא יתפזר, כל זמן שאין העולם ראוי לאגד הכל בשכל העליון, מוכרחת היא חכמה תתאה למלא את המקום, אשר המדמה הוא מלבישה הרבה והיא מבצרת מדת-הדין בעולם, על-ידי ההתקשרות אל הקנינים הזמניים בחיי כל יחיד וההתענינות העמוקה של הכלל לחיי הרכוש והמשטר הממשלתי מצד עצמם. כשלא הגיע עדיין הזמן של כל הטהר להופיע אל המרומים המגמתיים, נשלחו מאת יהושע שנים אנשים מרגלים חרש לרגל את הארץ ובאו לבית אשה זונה ושמה רחב. והכל נקשר בקדש ובטוב העליון, אבל מדת-הדין מתעוררת ויראת-העונש האמתית נצרכת לפי ערך השלטת כח המדמה והתעמקותו. אבל בעצמיות החפץ האומתי לא נשלם אז עדיין הפרצוף הדמיוני, לאחיות הדעת בהגלמתו מצד אחד והיופי בכל תיאוריו מצד השני, וזה הושלם בימי שלמה: «אז תבאנה שתיים נשים זונות» לפני משפט מלך ישראל היושב על כסא ד', אמנם

על-ידי ההתערבות של הנשים הנכריות, עם חולשת-הכח לעכל דברים זרים, יצאה הרשעה שגרמה ליסוד כרך גדול של רומי, וסינוני היסודות הוצרכו להאריך עדן ועדנים, עד שנתגרש כח המדמה משליטה רחבה בגבול ישראל, ויצרא דעבודה-זרה נעצר «בדודא דאברא» «ונכיס יצרא», ולעומת זה אין עוד נביא אתנו ולהכת אהבת האומה והארץ איננה מורגשת באותו הטעם העמוק של ימי הטובה. והדברים מקושרים עם צער העולם כולו, עד שבאחרית הימים עקבות כח המדמה מתגלים ואהבת הארץ מתעוררת. מתראה הדבר בשמריו, אבל עומד הוא להזדכך. «הקטן יהיה לאלף והצעיר לגוי עצום, אני ד' בעתה אחישנה».